

7. Programma Zorg en Welzijn, Onderwijs en Jeugd

06 oktober 2021

Ambitie

Transformatie in het sociaal domein

Het leidende principe in het sociaal domein is de zogenaamde transformatiegedachte. Het doel is de zelfredzaamheid van mensen te versterken en hun participatie te verhogen, waardoor hun sociale en economische situatie verbetert. Dan neemt de druk op (intensieve) professionele of specialistische zorg of ondersteuning af en blijft er voldoende ruimte voor hen die daadwerkelijk zwaardere vormen van zorg en ondersteuning nodig hebben. Het gaat om het creëren van een nieuwe balans tussen de informele en de formele ondersteuning en zorg en daarnaast om het effectiever maken van de inzet van professionele ondersteuning om het stelsel op termijn houdbaar en betaalbaar te houden. Dit vergt een ander gedrag van professionals en burgers, een andere cultuur bij instellingen en professionals, andere werkwijzen en vooral ook het anders met elkaar omgaan van burgers/cliënten, professionals, instellingen en gemeenten.

Ambitie: inclusie

Bij meedoen aan het maatschappelijke leven gaat het om betekenisvolle contacten en zinvol bezig zijn (wonen, werken, sporten, vrienden maken e.d.). Meedoen heeft een positief effect op de ervaren gezondheid en welzijn van onze inwoners. Het draagt bij aan een gezonde en vitale samenleving waarin iedereen talenten kan ontwikkelen, waar kinderen veilig en gezond kunnen opgroeien en kansen krijgen, waar inwoners in verbinding staan met elkaar en mee kunnen doen aan het 'gewone' leven. Alle inwoners doen zo lang mogelijk zelfstandig, volwaardig en met een aanvaardbare kwaliteit mee aan de samenleving en worden ondersteund waar nodig. De mens staat centraal, niet de ondersteuningsbehoefte. De mensen moeten op hun krachten worden aangesproken. De Inclusie-agenda betreft meer terreinen dan het sociaal domein, zie daarvoor programma 1.

Krachtenveld

We hebben in de afgelopen jaren gemerkt dat de praktijk echter weerbarstig is. De maatschappij is niet maakbaar. Er zijn autonome factoren die de transformatieproces in het sociaal domein complex maken, zoals de vergrijzing [bron: CBS], de toename van het aantal kleinere huishoudens [bron: CBS], en het feit dat kwetsbare inwoners steeds langer thuis wonen [bron: Nivel]. Wat de transformatie bemoeilijkt zijn in de eerste plaats het tekort aan passende woningen (met zorg) en de wachtlijsten in de specialistische hulp en ondersteuning (mede door personeelstekort in de zorg). Ook de volgende landelijke trends zijn van invloed op de transformatie: individualisme, de afname van de vrijwillige inzet [bron: NOV], en het feit dat minder mensen dan verwacht manteltaken op zich nemen [bron: SCP]. Daarnaast is in de praktijk de inzet van de eigen kracht van inwoners lastiger te realiseren dan gedacht [bron: SCP]. We zien tegelijk een toenemend beroep van inwoners op ondersteuning en hulp bij de gemeente. Ook kent de Zorgverzekeringswet (Zvw) minder dekking en is de toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) verscherpt, waardoor er vaker en langer een beroep wordt gedaan op de gemeente (Jeugdwet/Wmo). De betaalbaarheid en houdbaarheid van de jeugdhulp en Wmo staan door dit alles onder druk. We zien een toename van het aantal jeugdigen dat hulp nodig heeft en ook een stijging in de kosten per jeugdige. Ook doen volwassenen vaker een beroep op geïndiceerde begeleiding. De invoering van het inkomensonafhankelijke abonnementstarief (vaste lage eigen bijdrage per huishouden) draagt hier negatief aan bij, zoals onder meer de toename van huishoudelijke hulp laat zien. Het voorgaande is een landelijk beeld.

Coronacrisis

Naast het boven geschetste krachtenveld is er de Coronacrisis. Het blijkt essentieel dat we binnen het sociaal domein kunnen terugvallen op een duurzame en solide structuur van samenwerking en afstemming. Lokaal (en regionaal) blijven we samen met onze maatschappelijke partners adequaat en flexibel inspelen op hulp- en ondersteuningsvragen van onze inwoners. De Coronacrisis is op dit moment niet voorbij en grijpt nog steeds fors in op de wijze waarop inwoners werken, leven, leren en zorgen. Zowel op de korte als de lange termijn. De bestrijding van de pandemie legt grote vraagstukken -in de arbeidsmarkt, in het onderwijs en in de zorg- onder een vergrootglas. De meervoudigheid van deze crisis maakt daarmee dat kwetsbare inwoners nog kwetsbaarder zijn geworden op het gebied van de arbeidsmarkt, inkomen, welbevinden en gezondheid (psychische druk, eenzaamheid).

Strategie voortzetten

We leggen meer nadruk op normaliseren en demedicaliseren (lees: niet problematiseren). Het is noodzakelijk te blijven investeren in de structuur van informele zorg, algemene voorzieningen, vrijwilligerswerk en mantelzorg. Met onze investeringen in een sterke sociale basis dragen we bij aan twee effecten, namelijk prettig samenleven in vitale en verbonden wijken en buurten én preventie en herstel: mensen in een

kwetsbare situaties kunnen gewoon meedoen. We zetten onze budgetten in op terreinen waar we maatschappelijk rendement verwachten. Hoewel dit rendement een lange adem nodig heeft [bron: SEOR] en het effect ervan moeilijk in geld uit te drukken is [bron: SCP], blijven we geloven in de ingezette koers van hulp- en ondersteuning dichtbij. Inzet op preventie en vroegsignalering zijn daarbij essentieel, omdat we ervan overtuigd zijn dat problemen zo eerder in zicht zijn of liefs nog voorkomen worden (of verergering daarvan). Door vroegtijdig te signaleren, te bespreken en zo nodig in te grijpen kan duurder maatwerk vaak uitgesteld worden. We realiseren daarmee een verschuiving van dure individuele specialistische inzet naar de algemene voorzieningen in de wijk, die een breed pakket op het gebied van leefbaarheid, zorg en ondersteuning bieden. Als hulp- en ondersteuning echt nodig zijn zetten we de goedkoopst mogelijke adequate oplossing in. Samen met de Regio Gooi en Vechtstreek voeren we regionale maatregelen uit om daarmee zorgkosten van geïndiceerd maatwerk Jeugd/Wmo te beheersen (uit de 'Verkenning Naar een financieel gezond sociaal domein'). De kortetermijnmaatregelen voeren we zo snel mogelijk in. Met de Regio monitoren we de impact van deze beheersmaatregelen. Ook voeren we lokale maatregelen uit. De beheersmaatregelen hebben kort gezegd betrekking op de toegang, d.w.z. op in-, door- en uitstroom geïndiceerd maatwerk, het versterken van algemene voorzieningen, de effectiviteit van zorg (o.a. samenwerking tussen organisaties), en op het verder toerusten van consulenten. Zowel lokale als regionale maatregelen zijn verwerkt in de begroting. De extra gelden voor jeugdhulp zetten we lokaal en regionaal in voor een integrale aanpak, vanuit de eerder geschetste transformatiegedachte. De vraag daarbij zal zijn: Hoe willen we dat onze kinderen opgroeien? In plaats van: Hoe organiseren we de hulp goed?

Het bovenstaande is een langdurige opgave die vertaald is in diverse nieuwe nota's die na vaststelling, in 2022 in uitvoering gaan, zoals de Jeugdnota, Gezondheidsnota, en het Actieplan Mantelzorg.

7.1 Optimale dienstverlening sociaal domein

Doelstellingen

7.1.1 Doelstelling - Doelmatige inzet maatwerkvoorzieningen - inwoners jonger dan 18 jaar

We bevorderen de eigen kracht van onze jeugdigen en het gezinssysteem door bij een hulpvraag aan te sluiten bij wat onze jeugdigen en hun ouders zelf belangrijk en prettig vinden. Uitgangspunten daarbij zijn maatwerk, normaliseren en demedicaliseren.

Maatregelen

Voorkomen van zwaardere vormen van ondersteuning en inzetten lichtere ondersteuning

Omschrijving (toelichting)

- We onderzoeken of we de samenwerking tussen het jongerenwerk en de scholen kunnen intensiveren. Mogelijk starten we met een pilot in schooljaar 2022-2023.
- Samen met de verwijzende huisartsen bezien we hoe ze vanuit de uitvoeringsdienst gefaciliteerd kunnen worden bij Jeugd GGZ verwijzingen én de verlengingen daarvan.
- In 2022 start een nieuw inkooptraject Jeugd Verblijf.
- We hebben onze deelname aan het Buitenshuisproject tussentijds geëvalueerd. Het blijkt dat het beoogd effect van het wegnemen van stress bij de kinderen in deelnemende gezinnen waarvan ouders psychische en/of verslavingsproblemen hebben, wordt behaald. Daarom hebben we het voornemen om het project vanaf 2022 structureel in te bedden. Versterken samenwerking rondom het gedwongen kader: regionaal komen er betere afspraken.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Inzet extra rijksmiddelen Jeugd voor oplossen knelpunten, in combinatie met transformatie jeugdhulp

Omschrijving (toelichting)

Het Kabinet heeft in 2021 extra incidentele middelen voor de aanpak van de problematiek jeugdzorg beschikbaar gesteld. Wij zetten deze middelen ook in 2022 in om verder vorm te geven aan de transformatie van de jeugdhulp, en om bestaande knelpunten op te lossen. Zo is een verhoging van personele kosten opgenomen als investering in beleid en uitvoering, om op die manier passende dienstverlening te kunnen geven, ook daar waar het knelt. Deze versterking is nodig om verder vorm te kunnen geven aan de transformatie. Verder zetten we de gelden o.a. in voor de versterking van grip op de lokale huisartsenroute, verbetering/versnelling van de jeugdbeschermingsketen, de transformatie van Verblijf in een instelling naar 'Zo thuis mogelijk wonen'. En ook voor de bekostiging van de autonome stijging van vraag naar en verlening van individuele maatwerkvoorzieningen jeugdhulp. De inzet van Jeugd-GGZ stijgt naar verwachting ook i.v.m. Corona-effect.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Lokale en regionale maatregelen om zorguitgaven jeugdhulp te beheersen

Omschrijving (toelichting)

Wij hebben relevante beheersmaatregelen Verkenning 'Naar een financieel gezond sociaal domein' (regionale studie) voor jeugd (en Wmo) vertaald in de begroting. Het jaar 2022 is een implementatiejaar waarvoor eerst nog kosten gemaakt worden.

We treffen in lijn met de Verkenning voorbereidingen voor maatregelen op de volgende thema's:

Lokaal: 1. Van vindplaats naar werkplaats regulier onderwijs; 2. Toegang aanscherpen begeleiding/ dagbesteding; 3. Grip op uitgaven; 4. Versterken kostenbewustzijn; 5. Vergroten uitstroom Jeugdwet.

Regionaal (coördinatie Regio): 1. In dialoog verwijzen effectieve jeugdhulp; 2. Uitvoeringsagenda jeugd verblijf; 3. Onderzoek toegang en bekostiging jeugd verblijf; 4. Eenvoudige zorg bij complexe situaties (pilot).

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Doelstellingen

7.1.2 Doelstelling - Doelmatige inzet maatwerkvoorzieningen - inwoners 18 jaar en ouder

De hulpvraag van onze inwoners is het uitgangspunt. De klantreis van hulpvraag tot (verlengen) zorgplan en bijhorende beschikking én de evaluatie van casussen levert ons informatie op waarmee we op doelmatige inzet kunnen (bij)sturen. Langdurige indicaties lopen we steekproefsgewijs na.

Maatregelen

We monitoren uitgaven Wmo-maatwerk

Omschrijving (toelichting)

- We monitoren maandelijks de uitgaven voor de individuele Wmo-hulpvoorzieningen door data te analyseren en te duiden.
- We benutten de Wet langdurige zorg (Wlz): we blijven scherp op welke zorg bij de Wlz hoort en welke bij de gemeente. Ook voorkomen we dat we als gemeente hulp- en ondersteuning betalen die onder onder een andere wet valt. Stichting MEE helpt cliënten bij de aanvraag van de Wlz-indicatie.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Lokale en regionale maatregelen om uitgaven Wmo-maatwerk te beheersen

Omschrijving (toelichting)

Wij hebben relevante beheersmaatregelen Verkenning 'Naar een financieel gezond sociaal domein' (regionale studie) voor Wmo (en Jeugd) vertaald in onze begroting. Het jaar 2022 is een implementatiejaar waarvoor eerst nog kosten gemaakt worden.

We treffen in lijn met de Verkenning voorbereidingen voor maatregelen op de volgende thema's:

Lokaal: 1. Algemene voorziening huishoudelijke hulp; 2. Toegang aanscherpen begeleiding/ dagbesteding; 3. Grip op uitgaven; 4. Versterken kostenbewustzijn.

Regionaal: 1. Versoberen huishoudelijke hulp; 2. Verhogen reizigersbijdrage Wmo-vervoer (sociaal-recreatief).

Omschrijving (label)
Begroting 2022

Voorkomen van zwaardere vormen van ondersteuning en inzetten lichtere ondersteuning

Omschrijving (toelichting)

- We actualiseren de Verordening Wmo met ingang van 2022. We passen zo nodig de bijhorende Nadere regels aan en verwerken daarin o.a. de actuele inzichten vanuit de jurisprudentie over eigen kracht. Beoogd effect is meer inzet van oplossend vermogen van inwoners/sociale netwerken en minder noodzaak voor inzet van individuele maatwerkvoorzieningen Wmo-hulp. We kijken welke mogelijkheden er nog meer zijn, omdat zorg niet altijd het antwoord is op de vragen die er leven bij onze inwoners.
- Als alternatief voor zwaardere en specialistische zorg zetten we voor het vierde en laatste jaar het innovatiebudget in voor nieuwe en innovatieve pilots in het voorveld, die een alternatief aanbod opleveren in de vorm van lichtere ondersteuning.

Omschrijving (label)
Begroting 2022

Wmo-hulpmiddelen nieuw aanbesteden

Omschrijving (toelichting)

Per 1 april 2022 worden hulpmiddelen als rolstoelen, scootmobiels, tilliften e.d. opnieuw regionaal aanbesteed.

Omschrijving (label)
Begroting 2022

Verzamelaanvragen woningcorporaties / zorgaanbieders

Omschrijving (toelichting)

Eind 2021/begin 2022 stellen we beleidsaanpassingen voor t.a.v. het honoreren van verzamelaanvragen voor woningaanpassingen in woon(zorg)complexen en scootmobielstallingen. Deze heroverweging is naar aanleiding van verzoeken van zorgaanbieders, woningcorporaties en brandweer.

Omschrijving (label)
Begroting 2022

Doelstellingen

7.1.3 Doelstelling - Informatievoorziening optimaliseren

Inwoners hebben behoefte aan een duidelijk en actueel overzicht waar (laagdrempelige) hulp- en ondersteuning te vinden is. Ook instellingen en organisaties weten elkaar niet altijd te vinden.

Maatregelen

Meer wegwijs en samenwerking in de wereld van hulp- en ondersteuning

Omschrijving (toelichting)

Er is bij onze inwoners en organisaties behoefte aan een overzicht van lokale instellingen op het gebied van welzijn, gezondheidszorg, en maatschappelijke dienstverlening. Zo'n overzicht maakt het makkelijker om de juiste laagdrempelige hulp- en ondersteuning te vinden of te bieden. Ook bevordert het de samenwerking tussen organisaties in het voorveld. In 2022 onderzoeken we verder of deze (te ontwikkelen) kaart te koppelen is aan de digitale kaarten die horen bij de Omgevingsvisie.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

7.2 Opgroeien en kansen krijgen - inwoners jonger dan 18 jaar

Doelstellingen

7.2.1 Doelstelling - Preventie en vroegsignalering inzetten

We willen kinderen van -9 maanden tot jongeren van 27 jaar in beeld hebben en houden. We hebben met de ketenpartners die de kinderen zien, afspraken over vroegsignalering en preventieve maatregelen.

Maatregelen

Opstellen integrale jeugdnota

Omschrijving (toelichting)

In 2022 zal een integrale jeugdnota gereed zijn, conform de opgave in het CUP. In 2021 is hiervoor veel input opgehaald, onder andere in werkbezoeken aan het kinder- en jongerenwerk van Versa Welzijn en via een jongerenparticipatie-traject 'Slimimpact' van Stichting Talents and Dreams (STAD). De oplevering van de nota heeft mede door de coronatijd vertraging opgelopen.

Onderdelen van het jeugdbeleid zijn reeds vastgelegd in diverse nota's (Beleidskader Onderwijskansen; Beweg- en sportvisie 2017-2021; Integraal Veiligheidsplan 2019-2022, Woonvisie 2017-2025; (concept) Gezondheidsnota 2022-2025; (concept) Cultuurvisie 2022-2028). Met de integrale jeugdnota zijn voortaan verschillende beleidsterreinen met elkaar verbonden en waar mogelijk wordt de samenwerking meer gestimuleerd. De zogenoemde Kansencirkel komt ook aan bod. Waar liggen onze opgaven? Waar geloven we in? Wat laten we los, en waar willen we juist op inzetten de komende jaren? Daarbij is er oog voor kostenbeheersing.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Bevorderen van een kansrijke start

Omschrijving (toelichting)

Door Jeugd en Gezin is medio 2020 gestart met de interventie Stevig Ouderschap. Jeugdverpleegkundigen ondersteunen kwetsbare ouders intensief en thuis de eerste paar maanden, gelijk vanaf de geboorte. In 2021 evalueren we of deze interventie succesvol is en structureel moet worden ingezet vanaf 2022.

We continueren, in 2022 en daarna, de jongerenconsulent bij de Uitvoeringsdienst. Deze functionaris is gepositioneerd vanuit het team Maatschappelijke Zorg en werkt outreached. Eén van de speerpunten is het bestrijden van jeugdwerkeloosheid. Zie ook programma 6, deelhoofdstuk 1.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Maatschappelijke diensttijd

Omschrijving (toelichting)

In samenwerking met Versa Welzijn is een subsidieverzoek voor eenmalige gelden ingediend bij het Rijk voor het project maatschappelijke diensttijd. Dit project stimuleert jongeren om vrijwilligerswerk te doen bij verschillende organisaties. Het doel is ervaringsdeskundigheid, maatschappelijke impact en ontmoeting

Omschrijving (label)
Begroting 2022

Doelstellingen

7.2.2 Doelstelling - Voorkomen van onderwijsachterstand

De doelstelling is dat alle kinderen onderwijs volgen en zich kunnen ontwikkelen. Om onderwijsachterstand te voorkomen, hebben we gerichte aandacht voor onderwijsachterstanden en het vergroten van kansen voor leerlingen.

Maatregelen

Uitvoeren vernieuwd onderwijskansenbeleid

Omschrijving (toelichting)

De extra incidentele middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs besteden we vooral aan de doelgroepen voor wie de lockdowns tot achterstanden hebben geleid. We denken dan bijvoorbeeld aan de kinderen met een indicatie voor Voor- en Vroegschoolse Educatie en nieuwkomersleerlingen. We voeren het plan uit dat in het vierde kwartaal van 2021 is opgesteld.

Omschrijving (label)
Begroting 2022

Doelstellingen

7.2.3 Doelstelling - Realisatie van toekomstbestendige onderwijshuisvesting

Met het integraal huisvestingsplan onderwijs als uitgangspunt willen we voldoende en adequate duurzame toekomstbestendige huisvestingsvoorzieningen voor het onderwijs realiseren en in stand houden, dat zoveel mogelijk aansluit bij de eisen en wensen van de gebruikers in het onderwijs.

Maatregelen

We wijzigen het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) naar een huisvestingsprogramma

Omschrijving (toelichting)

Het IHP is vastgesteld in januari 2018 en terwijl we hier uitvoering aan geven, hebben we na bijna 4 jaar behoefte aan enkele wijzigingen. We benaderen het integraal huisvestingsplan als een programma, dat meer ruimte biedt om tegemoet te komen aan de dynamiek binnen het veld onderwijshuisvesting. Zo kunnen wij sneller inspelen op de veranderende behoeften van de scholen én blijven we grip houden op het (financieel) meerjarenperspectief.

In verband met de voorgenomen fusie van de Vitusmavo en het Willem de Zwijgercollege en de voorgenomen verhuizing van deze fusieschool naar het Hocrasterrein, onderzoeken we met de VO-scholen binnen de gemeente of dit aanleiding geeft om wijzigingen in het IHP aan te brengen voor de overige VO-scholen. Het omvormen van een plan in een programma betekent ook dat we ons makkelijker kunnen aanpassen aan de

huidige markt met stijgende bouwkosten. Schuiven in de planning is hierdoor mogelijk en noodzakelijk om te blijven aansluiten bij het ingevoerde kapitaallastenplafond.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Integraal plan lokalen bewegingsonderwijs

Omschrijving (toelichting)

We hebben behoefte aan nader inzicht in de huidige en toekomstige capaciteit en kwaliteit van onze gymzalen in relatie tot gebruik voor bewegingsonderwijs. Hiervoor gaan we een integraal plan opstellen dat een meerjarenperspectief biedt vergelijkbaar met het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP).

Omschrijving (label)

Begroting 2022

7.3 Sterke sociale voorzieningen: samenleven en een leven lang meedoen

Doelstellingen

7.3.1 Doelstelling - Collectieve voorzieningen versterken

Collectieve voorzieningen zijn onderdeel van de sociale basis. Met een sterke sociale basis dragen we bij aan twee effecten: 1. Prettiger samenleven in vitale en verbonden wijken en buurten 2. Preventie en herstel: meer mensen in kwetsbare situaties kunnen gewoon meedoen in de eigen buurt. Daarmee hopen we specialistisch maatwerk op indicatie te voorkomen of uit te stellen.

Maatregelen

Voldoende laagdrempelige algemene voorzieningen.

Omschrijving (toelichting)

Omdat er behoefte is aan uitbreiding van laagdrempelige dagopvang loopt er van half augustus 2021 tot 31 maart 2022 een pilot van Versa Welzijn voor een extra ontmoetingsgroep in het gebouw De Uitwijk te Bussum. Deze ontmoetingsgroep is bedoeld voor (licht) dementerenden. Daarnaast is deze groep breed toegankelijk voor de inwoner die behoefte heeft aan een zinvolle daginvulling of het aangaan van sociale contacten, en niet in staat is om hierin zelfstandig te voorzien. Tegelijk kan deze vorm van dagbesteding een mantelzorger ontlasten, doordat degene voor wie men zorgt gaat deelnemen aan de ontmoetingsgroep. Na de pilot volgt de evaluatie in 2022 om te bepalen of deze uitbreiding structureel kan worden. Het op deze manier versterken van het lokale aanbod is één van de lokale beheersmaatregelen om de oplopende zorguitgaven Jeugd/Wmo terug te dringen (relatie met Verkenning naar een financieel gezond sociaal domein).

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Hernieuwen subsidieafspraken Versa Welzijn

Omschrijving (toelichting)

Met Versa Welzijn zijn er heldere en doelgerichte subsidieafspraken gemaakt die ingaan in 2022. Ook zijn er voortaan in elk subsidiejaar zogenaamde 'focusgesprekken' tussen de (wijk)wethouders, gebiedsgerichte teams (GT's) van Versa Welzijn en (beleids)medewerkers van de gemeente. Zo blijven we voortdurend met elkaar in gesprek, zodat de inzet van subsidie voor het welzijnswerk blijft aansluiten op actuele maatschappelijke ontwikkelingen.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Doelstellingen

7.3.2 Doelstelling - Wonen met zorg

We voeren de in 2021 opgestelde gemeentelijke visie op wonen met zorg uit. We brengen wonen en zorg dichterbij elkaar. Er moeten meer woningen komen. De vraag naar passende woonruimte, met allerlei varianten van ambulante zorg en ondersteuning, is toegenomen en het huidige tekort zal in de komende jaren

alleen maar toenemen. Inwoners blijven, ook als ze ouder worden (vergrijzing), langer zelfstandig thuis wonen dan vroeger. Ook zijn er meer kwetsbare inwoners die na een begeleidingstraject, in bijvoorbeeld een instelling voor beschermd wonen of een pleeggezin, zelfstandig willen, kunnen en moeten wonen. De samenwerking daarbij met partners als corporaties, zorginstellingen, huisartsen is essentieel om stappen te kunnen zetten. We werken in dit alles nauw samen met programma 4 Wonen.

7.4 Omzien naar elkaar

Doelstellingen

7.4.1 Doelstelling - Sociaal verbonden gemeenschap

Vanwege het belang van sociale cohesie in wijken is ons uitgangspunt: een inclusieve samenleving, iedereen doet mee, en iedereen hoort erbij.

Maatregelen

Lokaal netwerk "Een tegen Eenzaamheid"

Omschrijving (toelichting)

In 2022 geven we een vervolg aan de netwerkbijeenkomsten van het lokaal netwerk "Een tegen Eenzaamheid". In het netwerk vervullen we de rol van aanjager en verbinder. We organiseren twee keer per jaar bijeenkomsten over thema's rondom het bevorderen van sociale verbondenheid en het tegengaan van eenzaamheid. We sluiten aan bij de behoefte van het netwerk (doelgroepen jongeren, volwassenen en ouderen). Bestrijding van eenzaamheid is een belangrijk onderdeel van ons inclusiebeleid, zie programma 1.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Doelstellingen

7.4.2 Doelstelling - Mantelzorgers worden ondersteund naar behoefte

Mantelzorgers zijn onmisbaar voor mensen die hulp behoeven en samen met onze maatschappelijke partners en de sociale kring die om hen heen staat, ondersteunen we onze mantelzorgers.

Maatregelen

Uitvoering van mantelzorgondersteuning.

Omschrijving (toelichting)

- Het is nodig dat mantelzorgers makkelijker om (informele) hulp vragen, delen of geven. Dit doen we samen met onze partners die mantelzorgers ondersteuning bieden. In 2021 is de pilot Klantreis Mantelzorg afgerond. In de pilot maakten we mantelzorgers eerder bewust van de taken en uitdagingen die op hen afkomen. Eind 2021/begin 2022 geven we hieraan vervolg in de vorm van een Actieplan Mantelzorg.
- Het Alzheimercafé krijgt structureel een plaats binnen de verschillende kernen van Gooise Meren als de in 2021 gestarte pilot een succes blijkt. Het Alzheimercafé is een ontmoetingsplek voor inwoners met dementie, hun naasten, professionals en hun mantelzorgers. Het café is een methodiek om mensen met dementie en hun naasten een eigen stem te geven en isolement te doorbreken. Ook is het bedoeld om bewustwording van de ziekte te stimuleren.

Omschrijving (label)
Begroting 2022

7.5 Gezonde leefomgeving & leefstijl

Doelstellingen

7.5.1 Doelstelling - Gezond leven voor iedereen

Wij promoten samen met de regio en de GGD een gezonde leefstijl voor al onze inwoners.

Maatregelen

Bevorderen van een gezonde leefstijl

Omschrijving (toelichting)

In de regio werken we intensief samen om onze inwoners gezonder te maken op weg naar 2040. We zetten in op leefstijl, gezond gedrag en een gezonde leefomgeving en hebben onze ambities en activiteiten gebundeld in het preventieprogramma 2019-2022: Samen voor Gezond. We zetten in 2022 verdere stappen richting een lokaal preventieprogramma voor de aanpak van de landelijke thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. We bouwen daarbij voort op de programma's/activiteiten: Preventie en Handhaving Alcohol Jeugd, activiteiten voor jong en oud door buurtsportcoaches, rookvrije omgeving, programma Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Nieuw gezondheidsbeleid 2022-2025

Omschrijving (toelichting)

Eind 2021 hebben we het nieuwe gezondheidsbeleid vastgesteld voor de komende vier jaar (2022-2025). De speerpunten zijn opgesteld op basis van onder meer de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020 en de resultaten van de gezondheidsmonitor van de GGD onder jeugd, volwassenen en ouderen. Daarnaast geven we in 2022 invulling en uitvoering aan het lokale preventieplan waarvoor we subsidie ontvangen van het ministerie van VWS. Onze ambitie is dat in Gooise Meren iedereen, van jong tot oud, gelijke kansen heeft op een gezond leven. We gaan aan de slag met zes thema's voor een gezonder Gooise Meren: gezonde leefstijl, verkleinen van gezondheidsverschillen tussen groepen en wijken, mentaal welbevinden; gezond opgroeien, vitaal ouder worden en gezonde leefomgeving. Daarnaast bouwen we actief aan praktische netwerken rondom gezondheid en preventie waarin wij een initiërende, faciliterende en waar nodig sturende rol pakken.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

7.6 Bescherming en Opvang

Doelstellingen

7.6.1 Doelstelling - Ondersteuning aan inwoners die (dreigen) maatschappelijk uit te vallen

De meest kwetsbaren in de samenleving krijgen de bescherming, hulp, ondersteuning en opvang die zij nodig hebben, zodat zij (weer) mee kunnen doen aan de samenleving en niet maatschappelijk uitvallen.

Maatregelen

Uitvoeren van het beleidsplan Bescherming en Opvang 2022-2025

Omschrijving (toelichting)

In het regionale beleidsplan is de verdere ambulantisering van het beschermd wonen GGZ uitgewerkt. Deze opgave impliceert een verschuiving van de regionale taak om gezamenlijk te voorzien in 24-uurs voorzieningen, naar de lokale taak om zeer kwetsbare inwoners die zelfstandig gaan wonen te ondersteunen. De doordecentralisatie van de (centrumgemeente)middelen voor Beschermd Wonen is in dit beleidsplan verwerkt. De impact (op de regionale begroting) van de aanpassing van het bijbehorende verdeelmodel Beschermd Wonen is nog niet bekend.

De aanpak 'personen met verward gedrag', de aanpak van dakloosheid, de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en de doorontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis zijn integraal onderdeel van het regionale beleidsplan dat we samen met de regiogemeenten uitvoeren.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Doelstellingen

7.6.2 Doelstelling - Stoppen huiselijk geweld en kindermishandeling

Maatregelen

Faciliteren Veilig Thuis

Omschrijving (toelichting)

Voor 2022 e.v. is in het concept beleidsplan Bescherming en Opvang 2022-2025 rekening gehouden met structurele uitbreiding van Veilig Thuis om de kwaliteit duurzaam te borgen. Zo wordt bijvoorbeeld de doorlooptijd verkort in de opvolging na meldingen. Ten behoeve van deze versterking van Veilig Thuis heeft het Rijk extra structurele middelen toegevoegd aan de Decentralisatieuitkering Vrouwenopvang (DUVO). Deze DUVO-middelen zijn centrumgemeentemiddelen, opgenomen in de regionale begroting. Het beoogd effect is dat Veilig Thuis voldoende formatie heeft om in de uitvoering van haar taken te blijven voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Evaluatie actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis 2019-2021'

Omschrijving (toelichting)

- In 2019-2021 is het actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' uitgevoerd. Met de uitvoering van dit programma hebben we een goede basis gelegd voor de aanpak van huiselijk geweld, seksueel geweld, ouderenmishandeling en kindermishandeling. Het jeugdteam en de jeugdconsulenten zijn nauw bij dit programma betrokken. Begin 2022 wordt de eindevaluatie van het programma verwacht. We informeren de raad over de uitkomsten van deze eindevaluatie.
- We evalueren de deelname van de Uitvoeringsdienst Sociaal domein aan de pilot MDA++ (intersectorale specialistische Multidisciplinaire Aanpak). Vanuit deze pilot MDA++ zijn drie consulenten getraind in het maken en regisseren van veiligheidsplannen bij multiprobleemgezinnen met structureel geweld. Doel is de overdracht van geweld tussen generaties te doorbreken en op termijn dure maatwerkvoorzieningen minder in te hoeven zetten.
- Wij versterken het jeugdteam van onze uitvoeringsdienst Sociaal domein. Dit is nodig vanwege de uitbreiding van de taken van dit team. Denk aan meer hulpvragen en complexere zaken en de versterkte rol vanuit MDA++. De versterking van het jeugdteam is ook nodig vanwege de noodzaak om de GGZ deskundigheid in dat team te versterken. Dit laatste. i.v.m. stijging hulpvraag bij GGZ problematiek en de pilot verlengingen ambulante jeugd-GGZ.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Versnellen jeugdbeschermingsketen

Omschrijving (toelichting)

We willen de opschaling en afschaling van de jeugdbeschermingsmaatregelen versnellen. Het te bereiken maatschappelijk effect hiervan is dat gezinnen en kinderen eerder de meest passende hulp krijgen waardoor de hulp beter aansluit en een grotere kans van slagen heeft. Verergering van problemen gedurende een wachttijd wordt voorkomen. We voeren daarvoor twee pilots uit met een vernieuwde aanpak:

1. Onderzoekstafel bij opschaling; 2. Toetsingstafel bij afschaling.

Het onderzoek naar de meest passende maatregel en jeugdhulp door Gecertificeerde instellingen en Raad van Kinderbescherming vindt in beide pilots niet meer na elkaar plaats maar gelijktijdig met elkaar aan tafel. Daarbij zijn dan in principe ook de jeugdige 12+ en ouders aanwezig. Na evaluatie wordt in 2022 besloten of de werkwijze van de pilots structureel wordt ingevoerd.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Kennis over meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling stimuleren

Omschrijving (toelichting)

Medewerkers van gemeente Gooise Meren worden geacht te werken volgens de meldcode. Deze meldcode is de basis voor de aanpak bij signalen van kindermishandeling, huiselijk geweld en ouderenmishandeling. In 2022 wordt het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers aangepast, zodat kennismaken van de meldcode daarin een vaste plek krijgt. Zo weten medewerkers welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

7.7 Dierenwelzijn

Doelstellingen

7.7.1 Doelstelling - Zorgen voor een goed leven voor dieren

De gemeente heeft zorgplicht voor dieren als er niet voor ze gezorgd wordt (huisdieren) of als ze niet voor zichzelf kunnen zorgen (wilde dieren). De in 2019 vastgestelde beleidsnotitie dierenwelzijn geeft aan hoe we uitvoering geven aan de gemeentelijke taken en aan de regisserende rol van de gemeente op het gebied van zorg en bescherming van dieren. Zo zorgen we voor een prettige leefomgeving voor mens en dier, vergroten we de biodiversiteit, stimuleren we natuurinclusief bouwen en educatie over milieu en dierenwelzijn.

Maatregelen

Notitie Dierenwelzijn uitvoeren

Omschrijving (toelichting)

We versterken de samenwerking met dierenwelzijnsorganisaties (Vogelhospitaal, Dierenasiel, Egelopvang en Dierenambulance) en samenwerkingspartners zoals het Goois Natuurreservaat en de Dierenbescherming.

De samenwerking met de andere regiogemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek wordt voortgezet, met als doel een regionale versterkte aanpak, die onze dierenwelzijnsorganisaties ondersteunt om hun taken uit te kunnen blijven voeren.

Omschrijving (label)

Begroting 2022

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2020	Begroting 2021 (na wijziging)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten						
626 Onderwijshuisvesting	3.530	6.811	3.540	3.565	3.831	4.279
627 Overige onderwijs	1.743	2.133	1.988	1.988	1.988	1.987
628 Collectieve voorzieningen	4.019	4.297	3.891	3.617	3.618	3.618
629 Maatwerkvoorzieningen wmo	10.798	9.695	9.886	9.732	9.697	9.647
630 Maatwerkvoorzieningen jeugd	12.549	11.796	12.432	12.115	12.010	11.950
631 Opvang en beschermd wonen	7.169	5.616	5.300	5.300	5.300	5.300
632 Gezondheidszorg	2.560	2.689	2.585	2.561	2.562	2.562
Totaal Lasten	42.369	43.037	39.623	38.878	39.006	39.344
Baten						
626 Onderwijshuisvesting	-5	0	0	0	0	0
627 Overige onderwijs	-204	-230	-230	-230	-230	-230
628 Collectieve voorzieningen	-91	-12	0	0	0	0
629 Maatwerkvoorzieningen wmo	-201	-497	-450	-450	-450	-450
630 Maatwerkvoorzieningen jeugd	-32	0	0	0	0	0
631 Opvang en beschermd wonen	-7.164	-5.388	-5.388	-5.388	-5.388	-5.388
632 Gezondheidszorg	-16	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-7.712	-6.127	-6.067	-6.067	-6.067	-6.067
Resultaat voor bestemming	34.657	36.910	33.555	32.811	32.939	33.276
Stortingen						
626 Onderwijshuisvesting	0	13.090	0	0	0	0
Onttrekkingen						
626 Onderwijshuisvesting	-120	-2.463	-96	-95	-93	-92
627 Overige onderwijs	-2	-2	-2	-2	-1	-1
628 Collectieve voorzieningen	-270	-270	-270	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-392	-2.735	-368	-96	-95	-93

Saldo reserves	-392	10.355	-368	-96	-95	-93
Resultaat na bestemming	34.265	47.265	33.187	32.714	32.844	33.183

Toelichting financiële verschillen

<i>Toelichting verschillen begroting 2022 t.o.v. begroting 2021</i>		
<i>Onderdeel programma 7</i>	<i>Vershil (x € 1.000)</i>	<i>V/N (V= voordeel, N= nadeel)</i>
<i>Doorbelastingen</i> Betreft doorbelastingskosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie programma 9.	-887	V
<i>Reserve tijdelijke huisvesting onderwijs</i> In 2021 was een dotatie aan de reserve Tijdelijke huisvesting onderwijs voorzien. Daarnaast is sprake van lagere kapitaallasten, o.a. door verlaging van het interne rentepercentage van 2% naar 1,5%.	-13.945	V
<i>Overige onderwijs</i> Vanuit het proces Duurzame Balans in de Perspectiefnota kon, op basis van een begrotingsscan, het onderwijsbudget worden verminderd.	-100	V
<i>Collectieve voorzieningen</i> Het budget voor collectieve voorzieningen is in 2021 verhoogd met 150k, voor toename subsidieverlening aan de organisaties in het maatschappelijk voorveld. Op die manier is de dienstverlening op sterkte gehouden en getracht om de instroom in maatwerkvoorzieningen te helpen beperken. Daarnaast was in 2021 voor inclusie ten behoeve van de CUP 80k begroot.	-250	V
<i>Maatwerkvoorzieningen WMO</i> Op basis van de prognose voor individuele voorzieningen zijn de lasten verhoogd. Daarnaast zijn de baten verlaagd als gevolg van invoering van het abonnementstarief.	880	N
<i>Maatwerkvoorzieningen Jeugd</i> Zowel in het gedwongen kader als het vrijwillige kader is er een toename van de vraag te zien. Daarom ramen we de lasten voor Jeugd vooralsnog	560	N

bij. Hiervoor zijn extra Rijksmiddelen ontvangen (zie Programma 9).		
<i>Opvang en beschermd wonen</i> In 2021 is incidenteel budget overgeheveld wat in 2020 niet was uitgegeven.	-280	V
<i>Overige verschillen</i> Diverse posten < € 70.000	-56	V
Totaal	-14.078	V

Investeringsen

Het totaal aan voorgenomen investeringen voor dit programma in 2022 bedraagt € 2,9 mln. Dit betreft investeringen voor nieuwbouw ONS en Tweemaster. De bijbehorende kapitaallasten zijn al in deze begroting verwerkt.